

CUM SĂ NE PROTEJĂM BANII

MODULUL 6

Finanțat de Programul Erasmus+ al Uniunii Europene. Cu toate acestea, Comisia Europeană și Agenția Națională nu pot fi considerate responsabile pentru orice utilizare a informațiilor conținute în acest document.

"Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education Project" is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

"Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education Project" is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Temele acestui Modul

1. Riscuri financiare
2. Asigurare

Stimați cursanți, bine ați venit la cel de-al șaselea modul al programului nostru de educație financiară. În acest modul vom învăța despre Cum să ne protejăm banii. Cu alte cuvinte, vom învăța cum să ne gestionăm riscurile. Prin urmare, vom începe prin a învăța ce este riscul și care sunt diferitele tipuri de riscuri. După aceea, vom învăța etapele de gestionare a riscurilor și diferitele metode de gestionare a riscurilor.

Scopul principal al acestui modul este de a învăța cum să gestionăm cu succes riscurile pentru a ne proteja banii câștigați cu greu.

Pentru a învăța cum să ne protejăm banii, vom învăța semnificațiile unor concepte precum risc, risc pur, risc speculativ, gestionarea riscului, asigurare și riscurile investițiilor. Înțelegerea acestor concepte ne va ajuta să ne protejăm mai bine banii.

Haideți să explicăm aceste concepte.

Risc 	Risc Pur 	Risc Speculativ
Gestionarea Riscului 	Asigurare 	Riscurile Investițiilor

VSL on Finance

Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education
2022-1-TR01-KA220-VET-000085849

"Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education Project" is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Ce reprezintă riscul?

În primul rând, să învățăm ce înseamnă riscul.

Pur și simplu, o situație care implică un prejudiciu sau o pierdere se numește risc. Aproape toate situațiile implică un anumit grad de risc. Chiar și în timp ce mergem pe bicicletă există un risc. Nivelul de risc poate fi scăzut, moderat sau ridicat, în funcție de mulți factori, cum ar fi viteza, traficul, ora din zi, ploaia sau zăpada și rezistența bicicletei, alături de factori neașteptați.

Situațiile riscante pot duce la pierderea banilor sau a bunurilor noastre. Activele sunt lucruri utile și valoroase pe care le deținem. Mașina noastră și conturile bancare sunt exemple de active. Valoarea activelor noastre se poate schimba în timp. De exemplu, valoarea mașinii sau a scuterului nostru poate scădea dacă avem un accident. Valoarea unui telefon mobil se reduce atunci când acesta este deteriorat. Astfel de lucruri înseamnă că banii noștri pot fi pierduți din cauza riscurilor.

Surse ale riscurilor

Riscurile pot proveni din surse diferite.

De exemplu, dezastrele naturale, cum ar fi cutremurele și inundațiile, pot provoca daune grave.

Actele rău intenționate sau ignorante ale unor oameni, cum ar fi furtul sau incendierea, pot, de asemenea, să provoace daune.

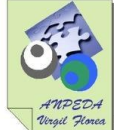
Prețurile de pe piețe pot fluctua foarte mult, creând pierderi pentru cumpărători și vânzători. De exemplu, prețurile la energie se modifică des, creând astfel pierderi.

Unele microorganisme, cum ar fi virușii și bacteriile, pot provoca, de asemenea, daune sănătății și vieții. Covid-19 a fost cel mai recent exemplu în acest sens.

În cele din urmă, lucrurile materiale, cum ar fi mașinile și computerele, se pot defecta, provocând daune grave.

Așadar, riscurile sunt pretutindeni, dar toate sunt nesigure, deoarece sunt legate de viitor. Nu suntem siguri că acestea vor cauza pierderi, deoarece nu știm ce se va întâmpla în viitor. Cu toate acestea, există o posibilitate ca acestea să provoace pierderi și să ne reducă banii. De aceea, trebuie să învățăm să le gestionăm înainte de a se produce.

Vom începe prin a afla care sunt tipurile de riscuri.

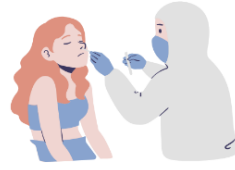

VSL on Finance

Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education
2022-1-TR01-KA220-VET-000085849

"Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education Project" is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Tipuri de riscuri

Deși există multe riscuri, acestea pot fi împărțite în general în două categorii majore. Acestea se numesc risc pur și risc speculativ.

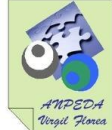
Să începem prin a explica riscul pur.

Riscul pur se referă la situațiile care se soldează cu o pierdere sau fără pierderi. În aceste situații, nu există nicio posibilitate de câștig financiar. Nu toate, dar majoritatea situațiilor de risc pur sunt în afara controlului uman, cum ar fi dezastrelor naturale. Atunci când are loc o inundație sau un cutremur mare, acestea provoacă pagube mari. Alte exemple de risc pur sunt accidentele, incendiile și furturile. Acestea provoacă, de asemenea, pierderi și daune oamenilor. Nu există câștiguri în aceste evenimente negative.

Acum să continuăm cu riscul speculativ.

Riscul speculativ se referă la situațiile care ar putea genera fie un câștig, fie o pierdere. Cele mai multe investiții implică un risc speculativ, deoarece acestea se pot solda fie cu un câștig, fie cu o pierdere. Amintiți-vă de exemplul investiției în Bitcoin pe care l-am abordat în modulul 3. Acolo, am văzut că investiția în Bitcoin ar putea avea ca rezultat fie un venit, fie o pierdere pentru noi.

VSL on Finance

Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education
2022-1-TR01-KA220-VET-000085849

"Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education Project" is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Riscuri pure

Să analizăm mai în detaliu riscurile pure.

Riscurile pure pot fi împărțite în trei clase majore. Acestea sunt riscurile personale, riscurile de proprietate și riscurile de răspundere civilă.

Riscurile personale sunt riscurile care afectează în mod direct o persoană, cum ar fi decesul, sănătatea precară și șomajul. Toate acestea sunt evenimente nedorite și dăunătoare.

Riscul de proprietate este riscul ca bunurile noastre să fie deteriorate sau pierdute. De exemplu, bicicleta, tableta sau telefonul nostru mobil pot fi deteriorate sau pierdute din cauza unui accident sau a unui furt. Aceste evenimente fac ca banii noștri să fie reduși.

Riscurile de răspundere civilă sunt un alt tip important de risc pur cu care cei mai mulți dintre noi se pot confrunta. Putem fi trași la răspundere din punct de vedere juridic dacă facem ceva care are ca rezultat vătămarea corporală sau daune materiale pentru altcineva. De exemplu, dacă rănim pe cineva sau îi deteriorăm scuterul, chiar și din greșeală, atunci putem fi considerați responsabili pentru acel incident și putem fi taxați pentru aceste daune.

Ca urmare, putem observa că niciunul dintre evenimente nu ne aduce un câștig sau un venit. Riscurile pure cauzează doar prejudicii, pierderi și daune. Ele reduc banii și bunurile noastre. Prin urmare, este esențial ca noi să învățăm să gestionăm aceste riscuri. Vom începe să învățăm acest lucru în cadrul subiectului.

Gestionarea riscurilor

În primul rând, să începem prin a înțelege ce înseamnă gestionarea riscurilor.

Gestionarea riscurilor reprezintă deciziile privind oportunitatea și modul de protecție împotriva riscurilor. Așadar, este vorba despre luarea de decizii cu privire la evenimente viitoare incerte care pot fi dăunătoare.

Deseori presupunem că riscul este în afara controlului nostru. Acest lucru nu este în totalitate adevărat. Putem să măsurăm majoritatea riscurilor și să le gestionăm în mod eficient, urmând pașii procesului de gestionare a riscurilor.

Dacă ne gestionăm bine riscurile, atunci ne putem proteja majoritatea banilor și activelor noastre. În caz contrar, banii noștri ar putea fi reduși sau pierduți.

Vom învăța etapele procesului de gestionare a riscurilor în pagina următoare.

VSL on Finance

Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education
2022-1-TR01-KA220-VET-000085849

"Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education Project" is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Etapele de gestionare a riscurilor

Procesul de gestionare a riscurilor cuprinde patru etape majore.

În primul rând, ar trebui să identificăm pierderile posibile. Această etapă implică o analiză a tuturor pierderilor potențiale, cum ar fi cele legate de proprietate, răspundere și pierderi personale. De exemplu, ar trebui să fie enumerate bicicleta, tableta, telefonul mobil, scuterul, casa, mașina, sănătatea și toate celelalte obiecte de valoare ale noastre. Pentru că toate acestea se confruntă cu pierderi datorate unui eveniment viitor incert cauzat de oricare dintre sursele de risc.

În al doilea rând, ar trebui să analizăm aceste posibile pierderi. Acest pas implică o estimare a frecvenței și a gravității pierderilor. De exemplu, un cutremur mare poate să nu se întâmple des, dar atunci când are loc, consecințele sale sunt foarte grave. Ar trebui să analizăm una câte una toate pierderile posibile pe care le-am identificat în prima etapă, astfel.

În al treilea rând, ar trebui să selectăm metodele adecvate de gestionare a riscurilor, care sunt enumerate și explicate în următorul subiect.

În cele din urmă, ar trebui să implementăm și să monitorizăm programul nostru de gestionare a riscurilor. Dacă este necesar, ar trebui să facem modificări în programul nostru.

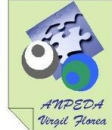
Acum vom continua cu metodele de gestionare a riscurilor menționate în cea de-a treia etapă.

Metode de gestionare a riscurilor

Să descriem acum principalele metode de gestionare a riscurilor.

Să începem cu metoda Acceptării. Atunci când posibilitatea unui eveniment care ar putea cauza o pierdere este foarte mică și pierderea potențială datorată evenimentului este mică, atunci putem utiliza metoda acceptării. De exemplu, dacă mergem cu un scuter sau o bicicletă ieftină, am putea fi dispuși să acceptăm pierderea financiară în cazul unui accident care duce la daune. În acest caz, nu luăm nicio măsură înainte și, astfel, acceptăm pierderea financiară în cazul în care se produce.

O altă metodă se numește Evitarea. Dacă riscul este foarte probabil, iar consecințele pot fi foarte grave, atunci putem alege pur și simplu să îl evităm. De exemplu, putem evita să

VSL on Finance

Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education
2022-1-TR01-KA220-VET-000085849

"Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education Project" is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

investim în criptomonede foarte riscante. De asemenea, ar trebui să evităm să jucăm pariuri pe jocuri. Apropo, un risc grav pentru noi poate fi neimportant pentru o persoană foarte bogată. Așadar, aceeași metodă are semnificații diferite pentru persoane diferite.

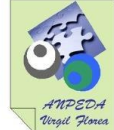
Combaterea pierderilor este o altă metodă de gestionare a riscurilor. Această metodă constă în anumite activități care reduc frecvența cu care apare riscul și valoarea pierderilor pe care le provoacă. Astfel, combaterea pierderilor are două obiective. Acestea sunt prevenirea pierderilor și reducerea pierderilor.

Prevenirea pierderilor are ca scop reducerea probabilității de pierdere. De exemplu, accidentele auto pot fi reduse dacă automobilistii urmează un curs de conducere bun. Numărul de atacuri de cord poate fi redus dacă indivizii au o alimentație sănătoasă și renunță la fumat. Pierderile financiare pot fi, de asemenea, reduse prin creșterea cunoștințelor financiare.

Deși eforturile de prevenire a pierderilor sunt utile, unele pierderi vor apărea în mod inevitabil. Astfel, al doilea tip de combatere a pierderilor constă în reducerea impactului negativ al unei pierderi după ce aceasta a avut loc. De exemplu, un mare magazin sau o școală poate instala un sistem de stropitori, astfel încât un incendiu să fie stins imediat. Ar trebui să folosim centurile de siguranță în timp ce conducem pentru a reduce gravitatea rănilor în cazul unei coliziuni.

De asemenea, putem folosi diversificarea ca metodă de gestionare a riscurilor. Diversificarea este o strategie concepută pentru a reduce riscul prin repartizarea pe investiții. Diversificarea reduce variabilitatea. Există un vechi proverb care spune să nu-ți pui toate ouăle într-un singur coș. Diversificarea permite ca evenimentele bune și rele să se anuleze reciproc, reducând astfel variabilitatea totală fără a afecta randamentul așteptat. De exemplu, vânzarea de umbrele este o afacere riscantă. Vânzarea de înghețată este, de asemenea, riscantă. Dacă investim atât în afacerea cu umbrele, cât și în afacerea cu înghețată, atunci putem obține un nivel mediu de venit în caz de ploaie sau de soare.

O altă metodă importantă de gestionare a riscului pur se numește asigurare. Este una dintre cele mai practice metode de gestionare a unui risc major. Asigurarea implică transferul riscului pur către o companie de asigurări.

VSL on Finance

Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education
2022-1-TR01-KA220-VET-000085849

"Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education Project" is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Asigurare

Acum să continuăm cu explicarea asigurărilor.

Ne putem confrunta cu riscul de a ne pierde banii în timpul multora dintre activitățile noastre zilnice.

Asigurarea este un fond comun de bani la care fiecare participant contribuie cu o mică sumă de bani. Această sumă mică de bani se numește primă de asigurare. Între asigurat și compania de asigurări se semnează un contract. Acest contract se numește poliță de asigurare. Polița de asigurare indică ceea ce va fi plătit de către compania de asigurări asiguratului în cazul unui eveniment. Asiguratul promite că va plăti primele de asigurare, iar compania de asigurări promite că va plăti daunele sau pierderile.

Scopul principal al asigurărilor este de a menține nivelul existent de bunăstare. Ea ne protejează împotriva pierderilor cu care ne confruntăm ca urmare a unor evenimente neașteptate.

Asigurarea poate părea costisitoare, dar merită. Decizia de a obține o asigurare este determinată de cântărirea costurilor și a beneficiilor.

Costul obținerii unei asigurări este reprezentat de prima care se plătește pentru o poliță în fiecare an. Beneficiul obținerii unei asigurări este acela că ne poate proteja bunurile sau venitul de evenimente care, altfel, ar putea cauza o pierdere financiară. Fără asigurare, am putea pierde o parte din activele noastre dacă suntem implicați într-un accident care provoacă cheltuieli majore de reparații.

Există diferite tipuri de asigurări pentru a acoperi diferite tipuri de riscuri. Companiile de asigurări oferă polițe de asigurare care ne pot proteja împotriva pierderilor financiare. Atunci când există o mare probabilitate ca un eveniment să provoace o pierdere financiară și când pierderea potențială rezultată din acel eveniment este mult prea mare, atunci ar trebui să se ia în considerare o asigurare. Cu toate acestea, nu ne putem asigura împotriva tuturor tipurilor de risc, deoarece unele tipuri de asigurare fie nu sunt disponibile, fie sunt prea scumpe.

Tipuri de asigurări

Cele mai cunoscute forme de asigurare pentru persoanele fizice sunt asigurarea de bunuri și accidente, asigurarea de viață și asigurarea de sănătate. Înțelegerea nevoilor noastre de asigurare este importantă pentru a determina tipul de asigurare pe care ar trebui să îl folosim.

Asigurarea de bunuri și de accidente este utilizată pentru a asigura bunuri și, prin urmare, constă în asigurarea auto și asigurarea locuinței. Asigurarea auto asigură împotriva daunelor provocate unui automobil. În acest fel, ea protejează unul dintre principalele noastre active,

VSL on Finance

Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education
2022-1-TR01-KA220-VET-000085849

"Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education Project" is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

care este mașina, și, de asemenea, limitează cheltuielile potențiale datorate unui accident. Dacă mașina noastră este avariata din cauza unui accident, atunci compania de asigurări ne dă banii necesari pentru repararea mașinii. În mod similar, polița de asigurare a proprietarului acoperă daunele produse casei. De exemplu, dacă casa noastră este deteriorată din cauza unui incendiu sau a unui cutremur, atunci vom primi banii pentru repararea ei de la compania de asigurări. Dacă pagubele costă 100.000 €, compania de asigurări ne va plăti acești 100.000 €.

Asigurarea de sănătate acoperă cheltuielile de sănătate suportate de noi. Atunci când suntem tineri și sănătoși, chiar dacă asigurarea de sănătate pare inutilă, aceasta nu trebuie ignorată deloc. Dacă se întâmplă ceva negativ cu sănătatea noastră, această asigurare ne limitează cheltuielile și ne asigură că vom primi îngrijirile medicale necesare. Fără o asigurare de sănătate, cheltuielile mari legate de asistența medicală ar putea elimina rapid cea mai mare parte din averea noastră.

Asigurarea de viață asigură o plată către o anumită persoană în caz de deces. O poliță de 500.000 € înseamnă că, în caz de deces, persoana beneficiară va primi 500.000 €. Asigurarea de viață este esențială pentru a proteja situația financiară a unei familii în cazul în care un furnizor al familiei moare. Dacă nimeni altcineva nu se bazează pe venitul nostru, atunci asigurarea de viață poate să nu fie necesară.

Riscurile investițiilor

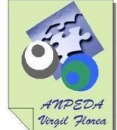
Am văzut deja că majoritatea investițiilor implică riscuri speculative, deoarece pot duce fie la pierderi, fie la câștiguri.

Astfel, este clar că investițiile sunt riscante. Acest lucru înseamnă că există posibilitatea ca noi să ne pierdem banii atunci când facem investiții.

În general, ne confruntăm cu două tipuri de riscuri majore pentru investițiile noastre. Acestea se numesc riscuri diversificabile și riscuri nediversificabile.

Pentru a înțelege diferența dintre aceste riscuri, să ne uităm la un exemplu.

Să presupunem că dorim să înființăm o firmă de afaceri. Amintiți-vă exemplul dat anterior despre afacerile cu umbrele și înghețată. Ploaia ajută afacerea cu umbrele, în timp ce soarele și vremea caldă ajută afacerea cu înghețată. Putem investi într-una dintre aceste afaceri sau putem investi în ambele.

VSL on Finance
Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education
2022-1-TR01-KA220-VET-000085849

Co-funded by
the European Union

"Financial Literacy for Accessible and
Inclusive Vocational Education Project" is
licensed under a Creative Commons
Attribution 4.0 International License.

Dacă investim doar în una dintre ele, s-ar putea să ne confruntăm cu riscul de a nu ploua cu umbrele sau de a nu avea vreme caldă în afacerea cu înghețată. Acest lucru va însemna că nu vom putea câștiga niciun ban, iar banii investiți vor fi pierduți.

Dacă investim în ambele afaceri, atunci înseamnă că ne-am diversificat banii în aceste două investiții. Riscul de a nu ploua sau de a nu avea vreme caldă va fi diminuat dacă facem mai multe investiții. Deoarece aceste riscuri nu se pot întâmpla simultan, vom câștiga în continuare o sumă medie de bani în loc să ne pierdem banii.

Cu toate acestea, chiar dacă am investit în ambele afaceri, există totuși un risc pe care nu îl putem evita. De exemplu, dacă umbrelele și înghețata pe care le producem nu sunt cerute deloc de oameni, deoarece aceștia preferă alte produse, înseamnă că nu vom câștiga niciun ban din aceste investiții. Astfel de riscuri pot afecta toate piețele sau afacerile în același timp, astfel încât nu este posibil să reducem pierderile prin diversificare, ca în exemplul de mai sus. Aceste riscuri se numesc riscuri nediversificabile. Oamenii se preocupă mai mult de riscurile nediversificabile, deoarece celelalte riscuri pot fi reduse prin diversificare.

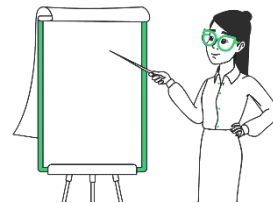
Alternativelor de investiții au niveluri diferite de risc și randamente preconizate. Fiecare investitor individual ar dori investiții care să ofere un randament foarte ridicat și să nu prezinte niciun risc. Cu toate acestea, astfel de investiții nu există. Cu cât o investiție prezintă mai mult risc, cu atât mai mare va fi randamentul așteptat. De exemplu, atunci când ne depunem banii într-un cont de economii, vom obține venituri din dobânzi, așa cum am discutat în modulul 3. Aceasta este o investiție relativ sigură. Dar dacă, în schimb, cumpărăm Bitcoins, aceasta va fi o investiție relativ riscantă care se poate solda fie cu un câștig de capital, fie cu o pierdere de capital. Prin urmare, ne așteptăm să câștigăm mai mult din această investiție riscantă decât venitul din dobânzi pe care ar trebui să îl obținem din contul nostru de economii la bancă.

Ca un ultim cuvânt, ar trebui să ținem cont de următorul citat al lui Benjamin Franklin.

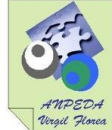
“O investiție în cunoaștere aduce cele mai bune dobânzi“

Ce am învățat?

- COCEPTE LEGATE DE RISC
- METODE DE GESTIONARE A RISCURILOR
- RISCURILE INVESTIȚIILOR

În acest modul, am învățat semnificația riscului și diferitele tipuri de risc. Am învățat cum să ne gestionăm riscurile urmând etapele de gestionare a riscurilor. Am învățat, de asemenea, care sunt riscurile legate de investiții și diferitele tipuri de riscuri asociate investițiilor și profiturilor. Ca urmare, am învățat cum să ne protejăm banii și activele.

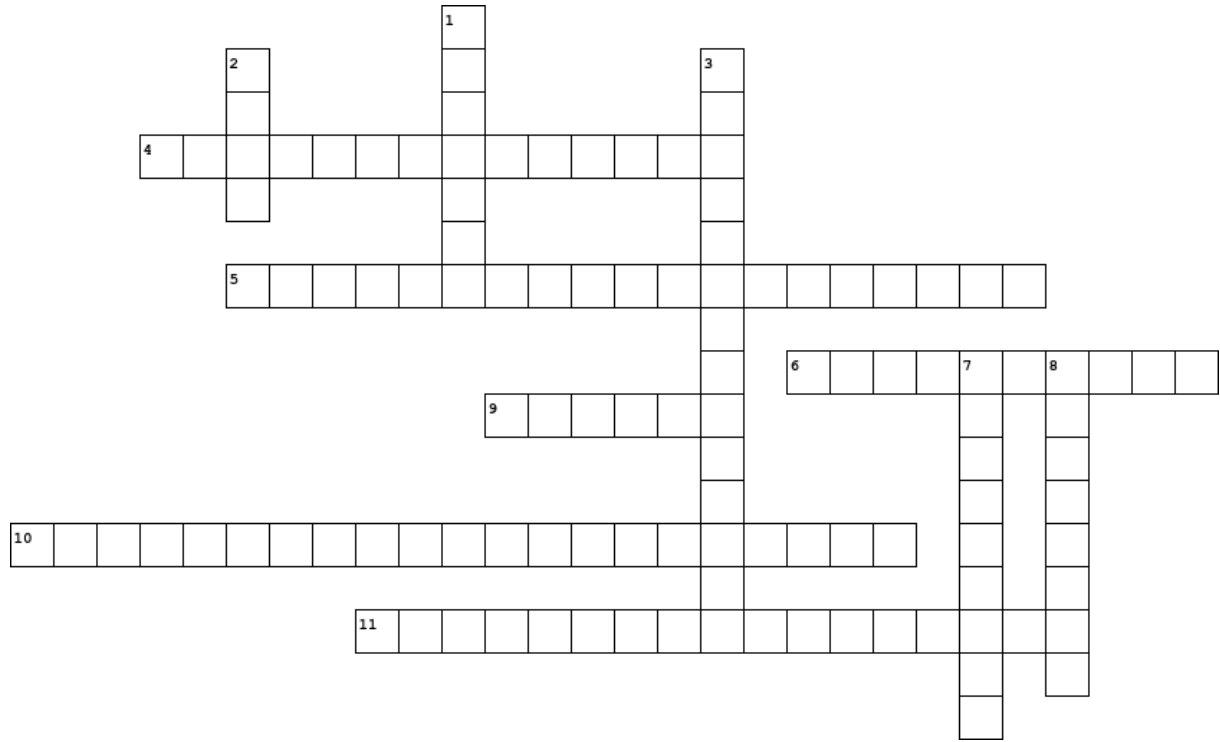
VSL on Finance

Financial Literacy for Accessible and
Inclusive Vocational Education
2022-1-TR01-KA220-VET-000085849

"Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education Project" is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Acum, haideți să rezolvăm rebusul.

Orizontală

4. O situație care poate genera fie o pierdere, fie un profit
5. Acoperă cheltuielile de sănătate suportate de noi
6. Anumite activități care reduc frecvența de apariție a riscului și valoarea pierderilor cauzate de acesta
9. Lucruri utile și valoroase pe care le deținem
10. Decizii cu privire la oportunitatea sau modul de protecție împotriva riscurilor
11. Un contract semnat între asigurat și compania de asigurări

Verticală

1. O situație care se soldează cu o pierdere sau fără pierderi
2. O situație care implică un prejudiciu sau o pierdere nulă
3. O strategie menită să reducă riscul prin repartizarea investițiilor
7. Un fond comun de bani la care fiecare participant contribuie cu o sumă mică de bani
8. În cazul în care riscul este foarte probabil și consecințele pot fi foarte grave, atunci putem folosi această metodă

Cuvinte:

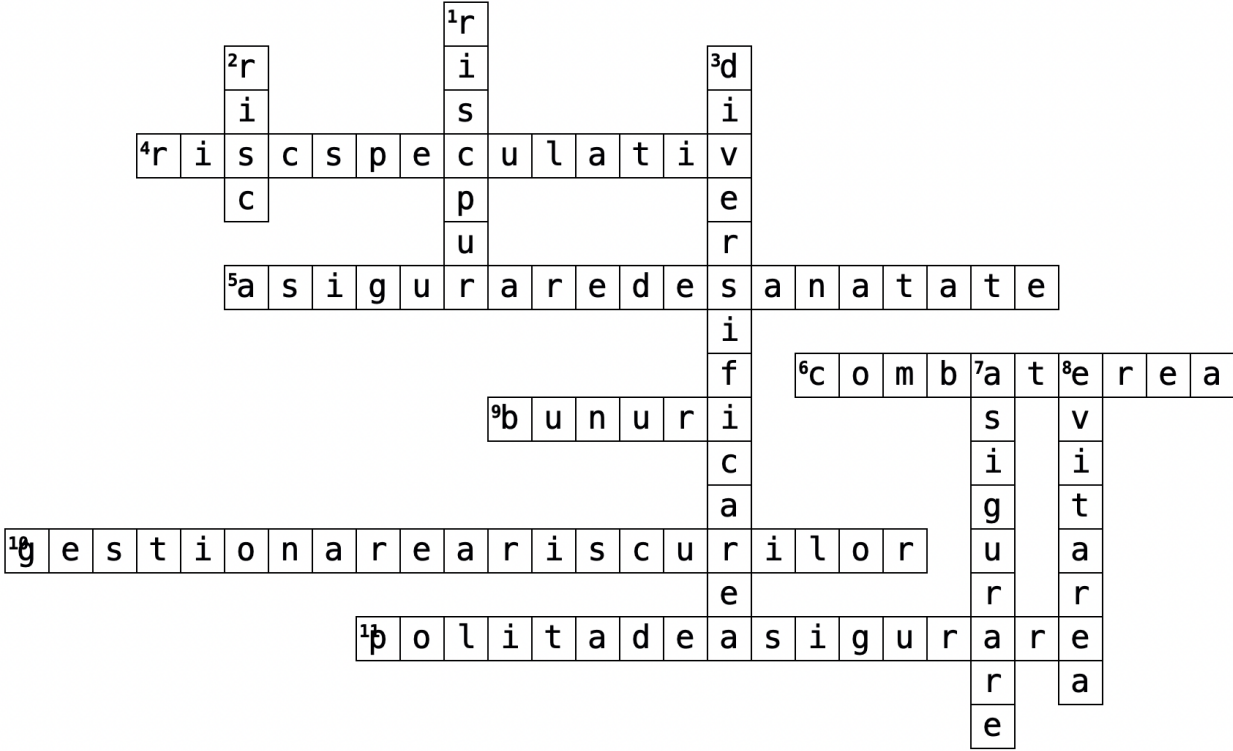
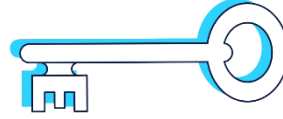
asigurare, desanatare, bunuri, polita, deasigurare, asigurare,
diversificarea, combaterea, risc, riscpur, riscspeculativ,
gestionarea, riscurilor, evitarea

VSL on Finance

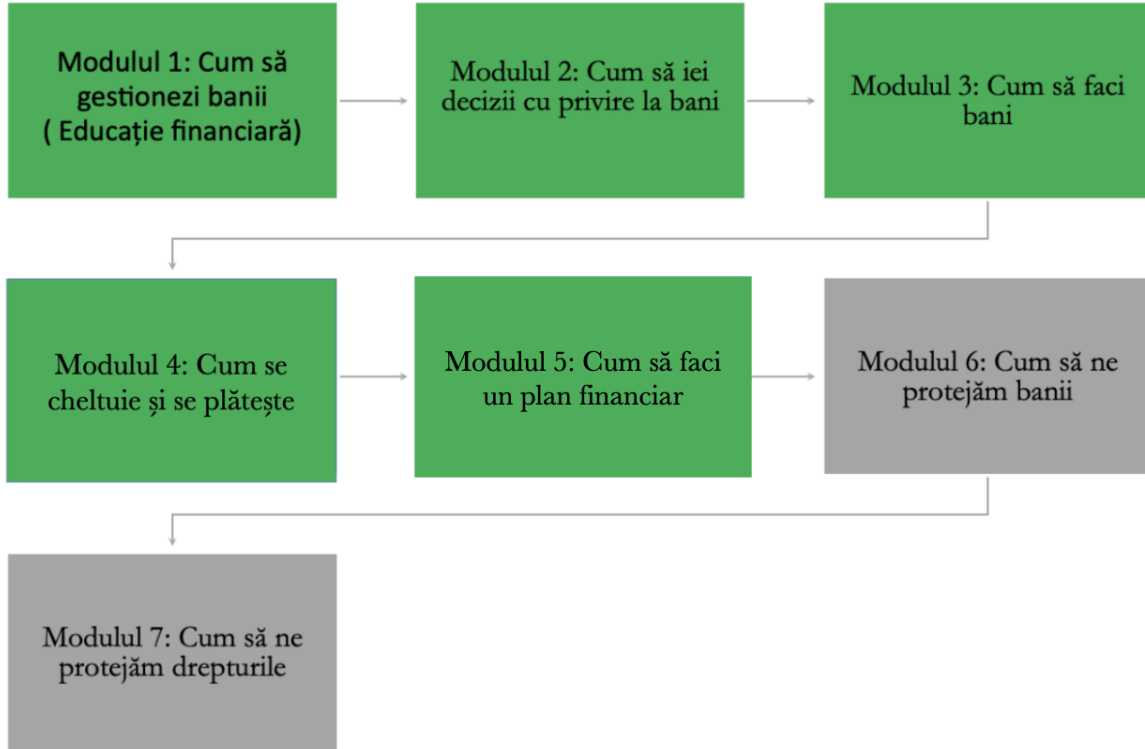
Financial Literacy for Accessible and Inclusive Vocational Education
2022-1-TR01-KA220-VET-000085849

• Răspunsuri

Felicitări – Modulul 6

- Felicitări, ați finalizat modulul 6 în care am discutat despre cum să ne protejăm banii.

